

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 30 0 P 069792 24 Gž 2
Tuzla, 19.12.2024. godine

Presudom Vrhovnog suda FBiH broj 30 0 P 069792 25 Rev
od 04.06.2025. god., revizija se djelimično usvaja i drugostepena
presuda ukida u odnosu na iznos od 5.958,32 KM bez
vraćanja drugostepenom sudu na ponovno suđenje, a
preinačava u odluci o troškovima postupka tako što se dosuđeni
iznos tužitelju od 5.322,07KM snižava na iznos od 3.778,66 KM.

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija dr sci Faruka Latifovića, kao predsjednika vijeća, Alena Žabića i Safeta Hajdarbegovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Č.K., sina O. iz S., G.S., zastupan po punomoćniku Faruku Smajloviću, advokatu iz Gračanice, protiv tuženog H.Š., sina H. iz S., G.S., zastupan po punomoćniku Mirku Lekiću, advokatu iz ZAK Omerćehajić Amir & Mirko Lekić iz Tuzle, radi naknade štete, v.sp. 22.300,00 KM odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Srebreniku broj: 30 0 P 069792 23 P 3 od 16.07.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.12.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Žalba se tuženog se djelimično uvažava i prvostepena presuda preinačava u stavu prvom izreke u odluci o troškovima postupka tako da se iznos od 8.250,00KM snižava na iznos od 5.322,07KM, dok se u ostalom dosuđujućem dijelu stava prvog žalba odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi H.Š. sin H. iz S., G.S., da isplati tužiocu Č.K. sinu O. iz S., na ime naknade nematerijalne i materijalne štete iznos od 34.329,56 KM, a što na ime umanjenja životne aktivnosti iznosi 3.750,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana podnošenja tužbe tj. od 01.10.2018. godine, pa do dana isplate, na ime izgubljene dobiti-zarade iz poljoprivredne djelatnosti za period od 25.10.2015. godine do dana 16.03.2022. godine iznosi 30.579,56 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude, do dana isplate, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu 8.250,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema prijepisa presude.

Stavom drugim izreke, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu izgubljene dobiti-zarade i naknadu troškova postupka preko dosuđenog dijela iz stava I ove presude.

Protiv navedene presude žali se tuženi zbog sva tri razloga propisana odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, s prijedlogom kao u žalbi, s tim što potražuje naknadu troškova za sastav žalbe 1.120,00 KM, uključujući i troškove prvostepenog postupka kao i takse na žalbu po odluci suda.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Ispitujući prvostepenu presudu u dijelu u kome se pobija žalbom, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. stav 2. tačka 2., 3., 8., 9., 12. i

13. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03 - 98/15 – u daljem tekstu skraćeno: ZPP), ovaj sud je odlučio slijedeće:

Žalba je djelimično o osnovana.

Iz stanja prvostepenog spisa i razloga prvostepene presude slijedi:

Predmet spora je konačno opredijeljeni zahtjev tužitelja sa glavne rasprave od 04.07.2024. godine, bliže naveden u izreci pobijane odluke.

Ne stoji žalbeni prigovor tuženog da je prvostepeni sud propustio utvrditi postojanje doprinosa tužitelja koji se odnosi na nastanak predmetne štete, pa u tom smislu da nije na ispravan način cijenio iskaz žalitelja dat na ročištu za glavnu raspravu od 11.01.2022. godine, da se sačma odbila od kaldrmu, a nakon čega je dio sačme pogodio tužitelja, da je tome tužitelj paušalno prigovorio, a da druga solucija u praksi nije moguća, jer da su kritične prilike tužitelj i zec bili udaljeni 5-6 m, da je u konkretnom slučaju kod tuženog postojao eventualni, a ne direktni umišljaj koji bi podrazumijevao namjeru žalitelja da tužitelju prouzrokuje određenu štetu, te da nije cijenio ni činjenicu da je odmah nakon predmetne nezgode žalitelj pozvao hitnu pomoć na koji način je učinio sve što je u njegovoj moći da se predmetna šteta umanji.

Među strankama tokom prvostepenog postupka nije bilo sporno, što se ne dovodi u pitanje ni u žalbi, da je pravosnažnom presudom Općinskog suda u Gradačcu broj: 28 0 K 055678 16 K od 27.05.2016. godine utvrđeno, da je tuženi dana 25.10.2015. godine, oko 7,30 sati za vrijeme lova, na lokalitetu zvanom „Beg koš“ u blizini raskrsnice nekategorisanih makadamskih puteva koji vode do zaseoka Ibrići, prema zaseocima Hodžići i Hrvati, u mjestu Sladna, zaseok Ibrići, Općina Srebrenik, kao lovac lovačkog društva „Majevica“, iako je bio svjestan da pucanjem iz vatrenog oružja može izazvati opasnost za živote drugih, pa olako držeći da do toga neće doći, prilikom pokušaja ulova divljači-zeca, iz lovačke puške..., ispalio sačmu u momentu kada se Č.K. nalazio s njegove lijeve strane, a u blizini su bili prisutni A.Dž., N.I. i M.S., kojom prilikom je nekoliko kuglica od sačme pogodilo Č.K. u predjelu donjih ekstremiteta nogu, u dijelu desne natkoljenice oba koljena, potkoljenice i stopala, na način da je Č.K. zadobio lake tjelesne ozljede u vidu strijelne povrede sačmom, tipa ustrijela lijevog lakta, obje natkoljenice, oba koljena, te obje potkoljenice i stopala, dakle iz nehata izazvao opasnost za život ljudi pucanjem iz vatrenog oružja, čime je počinio krivično djelo – izazivanje opće opasnosti iz člana 323. stav 4., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona F BiH, za koje je krivično djelo optuženom (ovdje tuženom) H.Š. izrečena uvjetna osuda, kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 mjeseca, na rok provjere od 2 godine, a zbog koje povrede tužitelj trpi nematerijalnu i materijalnu štetu koju je potraživao na način iz izreke ožalbene odluke.

Prema tome, po ocjeni i ovoga suda, suprotno pogrešnom rezonovanju žalbe, tražena naknada nematerijalne i materijalne štete je u uzročnoj vezi sa štetnom radnjom tuženog, koja radnja ima obilježje krivičnog djela, a što je utvrđeno naprijed navedenom pravosnažnom presudom donesenom u krivičnom postupku, za koju presudu, shodno članu 12. stav 3. ZPP, sud je vezan u parničnom postupku u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti, a kojom je tuženi oglašen krivim, kako to u datim razlozima pravilno rezonuje prvostepeni sud kada zaključuje da je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja za sve tražene vidove štete.

Suprotno rezonovanju žalbe tuženog, u smislu odredbe člana 7. stav 1. i 2. i člana 123. stav 1. ZPP, a u vezi sa odredbom člana 192. Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu skraćeno: ZOO), na tuženom je bio teret dokazivanja činjenica na osnovu

kojih bi se moglo zaključiti da je tužitelj svojim ponašanjem doprinio nastanku štete koja je predmet tužbenog zahtjeva, što je on propustio dokazati. Ovo iz razloga, što iz sadržine odgovora na tužbu, zapisnika sa pripremnog ročišta, kao ni iz sadržine zapisnika sa glavne rasprave, ne proizilazi da je tuženi isticao prigovor isključive odgovornosti tužitelja za predmetnu štetu, nego je osporavao uopšteno visinu tužbenog zahtjeva, a niti je pominjao decidno djelimičan doprinos tužitelja, kako to sada navodi u žalbi, pa prvostepeni sud i nije u datim razlozima morao posebno cijeniti eventualni doprinos tužitelja predmetnoj šteti. Osim toga, po mišljenju ovoga suda, ne može se doprinos tuženog cijeniti isključivo kroz iskaz tužitelja, a u smislu da je u konkretnom slučaju kod tuženog postojao eventualni, a ne direktni umišljaj, da nije postojala namjera tuženog da rani tužitelja, te da je tužitelj povrijeđen tako što se kod pucanja sačma odbila od kaldrmu, kako se to predstavlja žalbom tuženog, s obzirom da sve navedene okolnosti u suštini predstavljaju biće krivičnog djela za koje je tuženi oglašen krivim, a pomoć tuženog tužitelju, nakon ranjavanja, ne može se tretirati kao doprinos tužitelja, nego je eventualno moglo uticati samo na odmjeravanja kazne u krivičnom postupku, zbog čega po ocjeni ovog suda nije ni bilo mjesta za primjenu odredbe člana 192. ZOO, u konkretnom slučaju.

Nadalje, ne stoji ni prigovor žalbe da je sud povrijedio odredbe parničnog postupka kada je u fazi glavne rasprave na ročištu dana 11.01.2022. godine, donio procesno rješenje kojim je odredio vještačenje po vještaku neuropsihijatru.

Stoji činjenica da se dokazi mogu predlagati sve do zaključenja pripremnog ročišta, te da prekluzija za predlaganje dokaza nastupa zaključenjem pripremnog ročišta za nesavjesnu stranku (član 77., u vezi sa članom 102. ZPP).

Međutim, prema sadržini raspravnog zapisnika sa pripremnog ročišta od 13.10.2021. godine proizilazi, da je tada tužitelj predložio vještačenje po vještaku medicinske struke-ortopedu dr Murisu Tanoviću iz Tuzle na okolnosti umanjenja životne aktivnosti, intenziteta pretrpljenih bolova i straha, te umanjenja životne aktivnosti, vremena trajanja bolesti, troškova liječenja, a na osnovu medicinske dokumentacije, te da je prvostepeni sud prije donošenja odluke o tome, o čemu će se raspravljati na glavnoj raspravi i koji dokazi će se izvoditi, postavio pitanje tuženoj strani, da li je saglasna da navedeni vještak medicinske struke vještači i strah i fizičke bolove i drugo, na što je tuženi-punomoćnik decidno naveo, da se ne protivi da se navedeni vještak izjasni na pomenute okolnosti i da se ne protivi ni ličnosti vještaka, kao ni izvođenju materijalnih dokaza predloženih od tužiteljske strane, tako da je prvostepeni sud i odredio vještačenje po vještaku medicinske struke dr Murisu Tanoviću, prema naprijed navedenom zadatku.

Iz pisanog nalaza vještaka ortopeda od 28.11.2021. godine proizilazi, da je vještak postupajući po datom zadatku, a na temelju medicinske dokumentacije iz spisa i neposrednog pregleda tužitelja utvrdio, da je tužitelj u kritičnom događaju zadobio ozljede u vidu strijelnih rana sačmom sa ustrijelom lijevog lakta, obje natkoljenice, oba koljena, obje potkoljenice i stopala, koje imaju obilježja lake tjelesne ozljede, te da je kod tužitelja došlo do umanjenja životne aktivnosti od 5%, a zbog narušene funkcije donjih ekstremiteta i lijevog lakta u lakom stepenu, uslijed zaostalih ograničenih pokreta u lijevom laktu i lijevom gležnju u lakom stepenu, zaostalih povremenih bolova kao indirektna posljedica u smislu zaostajanja sačme u dubokim strukturama mišićima nogu, a što ima za posljedicu ograničenja u svakodnevnim životnim radnjama neosvisno od specifičnosti zanimanja, a koje se ogleda u nemogućnosti dugog hodanja, stajanja, trčanja, te potrebi ulaganja pojačanih napora kod radnji koje zahtijevaju punu funkciju čućnja, hoda po neravnom terenu, kada se javljaju i povremeni bolovi, kao i kod

promjena vremena, a što realno dovodi i do potrebe za uzimanje lijekova za bolove ili protuupalnih lijekova, te se vještak izjasnio o intenzitetu i trajanju pretrpljenog bola i straha.

Pri tome, vještak je u nalazu konstatovao da se u nalazima neuropsihijatra navodi postojanje psihotjelesnih i neuropatskih simptoma u okviru produžene reakcije na stres i poremećaja prilagođavanja, te traumatskog iskustva ranjavanja, pa se preporuča medikamentozna terapija i praćenje od strane psihijatra, a koje biva u dužem vremenskom periodu preko godinu dana.

Na glavnoj raspravi od 11.01.2022. godine, u usmenom izjašnjenju na dati pisani nalaz, na pitanje punomoćnika tužitelja da se izjasni vezano za pretrpljeni strah, s obzirom da iz medicinske dokumentacije i u nalazu vještaka pojavljuju se nalazi psihijatra iz 2019. i 2020. godine, gdje se konstatuje da je zadobio i bolesti označene kao F43.2 i F32, vještak se izjasnio da on nije imao zadatak da se izjašnjava o eventualnom postojanju umanjena životne aktivnosti kao posljedica pretrpljenog straha, te da li je eventualni strah ostavio trajnu posljedicu po psihičko zdravlje tužitelja, u smislu postojanja trajnog psihičkog oboljenja, da se o tome on ne može izjasniti, jer da to spada u domen vještaka neuropsihijatra, bez obzira što su njemu poznate tablice koje tretiraju i oblast psihijatrije sa određenim procentima, a što se tiče konstatacije punomoćnika tužitelja da se vještak trebao konsultovati sa neuropsihijatrom, to nije moguće niti prihvatljivo, osim ako dva vještaka ne cijene istu predmetnu stvar, pa se u tom slučaju konsultuju, s tim da je u konačnom potvrdio da se procenat 5% umanjena životne aktivnosti kod tužitelja odnosi na povrede lijevog lakta, obje natkoljenice, oba koljena, obje potkoljenice i stopala.

Nakon što je punomoćnik tužitelja prigovorio na dio nalaza u dijelu umanjena životne aktivnosti, smatrajući da je tužitelj zadobio i psihijatrijske bolesti, koje se navode u svim nalazima, koje je i vještak imao u vidu, predložio je da se odredi vještak neuropsihijatar koji bi se izjasnio vezano za psihijatrijske posljedice, odnosno, konstatovane dijagnoze F43.2 i F32, čemu se tuženi protivio smatrajući da se radi o sasvim novom zadatku datom u fazi glavne rasprave, a što ponavlja i u žalbi, a koje vještačenje je prvostepeni sud odredio.

Iz nalaza vještaka prim. mr. sc. dr. Devla Baraković neuropsihijatra prvostepeni sud je utvrdio, da je vještak, imajući u vidu da je tužitelj sada u životnoj dobi od ... godine, predmetni događaj bio u životnoj dobi od ..., tužitelj tokom suočavanja i nakon traumatskog događaja trpio umanjene životne aktivnosti u omjeru od 5 %, koje je umanjene, a koje je našao na osnovu pregleda i detaljnom analizom priložene medicinske dokumentacije, predstavlja produženu reakciju na stres i poremećaj prilagodbe, te depresivni poremećaj i zahtijeva liječenje antidepresivima i anksioliticima, sa potrebom za mjesečnim ili dvomjesečnim redovnim kontinuiranim kontrolama specijaliste neuropsihijatra, trpljenjem nervoze, neraspoloženja, nesanice, osjećaja manje vrijednosti nakon povrede, uskraćivanjem životnih radosti, povlačenjem i uskraćivanjem druženja, kao i funkcionalne ograničenosti u pokretima povrijeđenih dijelova.

Na glavnoj raspravi vještak se izjasnio, da je ortoped bazirao umanjene životne aktivnosti na osnovu svojih parametara, a da je ona procent od 5 % umanjena životne aktivnosti tužitelja bazirala po osnovu trpljenja, emocija, svih negativnih psihičkih bolova koji se javljaju kao reakcija na aktivnost koje je prije obavljao, pa da taj dio od 5% po njenom mišljenju ne ulazi u dio od 5% koji je našao vještak ortoped, kojem nalazu je prigovorio tuženi.

Po ocjeni ovoga suda, u iznesenoj činjenično pravnoj i procesnoj situaciji, ne može se smatrati da je tužitelj nesavjesna stranka (član 77., u vezi sa članom 102. ZPP), u smislu da je samo do zaključenja pripremnog ročišta mogao predlagati dokaze, nakon čega nastupa prekluzija, upravo iz razloga što je u smislu odredbe člana 148. stav 1. ZPP,

tužitelj predložio predmet i obim vještačenja, kao i osobu koja će obaviti vještačenje, tuženi se izjasnio o predloženom vještačenju, kao i o predmetu i obimu vještačenja, kao i ličnosti vještaka, da se ne protivi, a posebno što je na poseban upit suda potvrdio da je saglasan da predloženi vještak ortoped dr Muris Tanović vještači prema medicinskoj dokumentaciji u spisu i utvrdi umanjenoje životne aktivnosti, kao i za intenzitet i trajanje pretrpljenog bola i straha i drugo, a na glavnoj raspravi pojasnio razloge ne postupanja u dijelu zadatka za utvrđenje umanjenoje životne aktivnosti vezano za psihijatrijske nalaze. Stoga, to što je prvostepeni sud na glavnoj raspravi prihvatio prijedlog da se odredi i vještačenje po vještaku neuropsihijatru, po mišljenju ovoga suda, u iznesenoj činjenično pravnoj i procesnoj situaciji, ne predstavlja povredu postupka u smislu člana 148., a u vezi sa članom 209. ZPP, kako se to nastoji predstaviti žalbom tuženog.

Neosnovano se žalbom tužitelja pobija odluka prvostepenog suda u odluci o naknadi nematerijane štete koja je dosuđena zbog toga što tužitelj kao posljedicu ranjavanja trpi duševnu bol zbog umanjavanja životne aktivnosti.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je odredio vještačenje po vještacima medicinske struke dr. Asmiru Hrutiću specijalista za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju iz Tuzle i Devleti Baraković, neuropsihijatru iz Brčkog, sa zadatkom vještaku Asmiru Hrutiću da utvrdi umanjenoje životne aktivnosti tužitelja na osnovu medicinske dokumentacije i pregleda tužitelja, te da potom zajedno sa vještakom Devletom Baraković objedine svoje nalaze i mišljenja, te se zajedno izjasne koliko je ukupno smanjenje životne aktivnosti tužitelja a koje nikako ne može biti zbir zadobivenih povreda. Stalni sudski vještak Asmir Hrutić u nalazu i mišljenju utvrdio je da je tužitelj Č.K. kritičnog događaja zadobio ozljede u vidu: strijelnih rana sačmom sa ustreljenjem lijevog lakta, obje natkoljenice, oba koljena, obje potkoljenice i stopala, da povrede sveukupno imaju karakter teške tjelesne povrede, da inicijalna faza liječenja shodno medicinskoj dokumentaciji, kod tužitelja je bila u trajanju od 156 dana tj. od 25.10.2015. godine do 29.03.2016. godine i da se stanje može smatrati definitivnim obzirom na vrijeme proteklo od ozljede. Kao posljedicu pretrpljenih ozljeda kod tužitelja vještak nalazi da je došlo do umanjavanja životne aktivnosti od 5 % a zbog narušene funkcije donjih ekstremiteta i lijevog lakta u lakom stepenu usljed zaostalih ograničenih pokreta u lijevom laktu i lijevom gležnju u lakom stepenu, zaostalih povremenih bolova kao indirektnih posljedica u smislu zaostajanja sačme u dubokim strukturama mišićima nogu a što ima za posljedicu ograničenja u svakodnevnom životnim radnjama neovisno o specifičnosti zanimanja, a koje se ogleda u nemogućnosti dugog hodanja, stajanja, trčanja te potrebe ulaganja pojačanih napora kod radnji koje zahtijevaju punu funkciju čučanja, hoda po neravnom terenu, kada se javljaju i povremeni bolovi kao i kod promjene vremena a što realno dovodi i do potrebe za uzimanjem lijekova za bolove ili protivupalnih lijekova. Vještak nalazi da obzirom da se i neuropsihijatar izjasnio da postoji umanjenoje opće životne aktivnosti od 5 % učinio je konsultaciju sa psihijatrom dr Devletom Baraković te su se usaglasili da ukupno umanjenoje opće životne aktivnosti iznosi 7,5 % (5 % od narušene funkcije gornjeg ekstremiteta i 2,5 % (pola od 5 %) kao posljedica pretrpljenog straha, produžene reakcije na stres i poremećaja prilagodbe te depresivnog poremećaja).

Slijedom navedenog pravilno je postupio prvostepeni suda kada je u skladu sa članom 200. ZOO i Orijentacionim mjerilima građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH iz 2016.godine, obavezao tuženog da tužitelju naknadi nematerijalnu štetu u iznosu od 3.500,00KM na ime duševne boli zbog umanjavanja Opšte životne aktivnosti, a koja se ne može dovesti u pitanje paušalnim žalbenim navodima, kojima tuženi sam utvrđuje procenat OŽA u procentu od 5%.

Neosnovano je i opširno žalbeno polemisanje tuženog kada osporava odluku suda u dijelu dosuđene štete na ime izgubljene dobiti tužitelja.

Odredbom člana 195. stav 1. ZOO je propisano da ko drugome nanese tjelesnu povredu ili mu naruši zdravlje, dužan je naknaditi mu troškove oko liječenja i druge potrebne troškove s tim u vezi, kao i zaradu izgubljenu zbog nesposobnosti za rad za vrijeme liječenja, a prema stavu II tog člana u vezi sa članom 189. stav 3. ZOO, naknada štete dosuđuje se oštećenom koji zbog potpune ili djelomične nesposobnosti za rad gubi zaradu koju je osnovano mogao očekivati prema redovnom toku stvari, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

U ponovnom postupku provedeno je dopunsko vještačenje po vještaku ekonomske struke Begi Đebo. U dopunskom nalazu vještak navodi da je uvidom u dokumentaciju u sudu, evidenciju koju je tužitelj vodio u vlastitoj režiji u običnoj svesci, službenu evidenciju kod nadležnog organa Grada Srebrenik, koju je dostavio sudu i strankama, kao i iskaze tužitelja, potvrdio da nije u mogućnosti u cijelosti odgovoriti postavljenom zadatku i uraditi dopunu Nalaza i mišljenja kako mu je naloženo. Naime, Poljoprivredna gazdinstva nisu u obavezi da vode bilo kakve službene evidencije na osnovu kojih se može sa sigurnošću utvrditi ukupni troškovi proizvodnje/poslovanja kao ni ukupni prihodi i dobit, te isto dokumentirati odgovarajućim materijalnim dokazima.

Vještak je u osnovnom nalazu prezentirao samo one podatke koji su mu nesporni, lako utvrdivi i do kojih je mogao doći uz odgovarajuće dokaze, a to se odnosi na činjenicu da ima registrirano poljoprivredno gazdinstvo i da za svaku godinu kod Službe za poduzetništvo, lokalni razvoj investicije Grada Srebrenik ima prijavljenu planiranu godišnju proizvodnju poljoprivredno gazdinstvo za tekuću godinu. Ove podatke je obradio u skladu sa odgovarajućom metodom izrade kalkulacije cijena i dao približan okvir za utvrđivanje dobiti 2015. godine.

U dopunskom nalazu i mišljenu od 16.05.2024.godine vještak je naveo da ppoljoprivredno gazdinstvo, prema zadnjim usklađivanjima prema kojima se registracija vodi u lokalnoj zajednici, djeluje od 29.12.2009. godine i ima ukupnu površinu sa pravom gazdinstva od 101.697 m² u 2015. godini do 142.968 m² u 2023. godini sa tri i dvije osobe registrovane u gazdinstvu (H.K. i M.K.). Stočni fond se u istom periodu kretao različito iz godine u godinu u rasponu od 12 grla do 82 grla krupne i sitne stoke, da je tužitelj pretrpio povrede u lovu dana 25.10.2015.godine i od tada njegova radna sposobnost nije u potpunosti ista, odnosno prema nalazu i izjavama vještaka dr. Nurke Pranjić, tužitelj 1/3 radnog vremena, odnosno 4 sata dnevno u prosjeku ima funkcionalni nedostatak i ne može raditi ovo vrijeme bez bola i nelagode i da je periodu od 25.10.2015. godine do 29.03.2016. godine, tužitelj je bio privremeno nesposoban za rad, a od 29.03.2016. godine do 16.03.2023. godine, kada stiče uslove za starosnu penziju, tužitelj ima smanjenu radnu sposobnost.

Utvrдио je da je na osnovu detaljnog prikaza biljnih usjeva iz zvanične evidencije Grada Srebrenik, tužitelj je imao sljedeću zastupljenost i to stoke: 2015. godine 16 grla, žitarica površine 101.697 m², broj članova PG je 3; 2016. godine 20 grla, žitarica površine 101. 697 m², broj članova PG je 3; 2017. godine 12 grla, žitarica površine 101. 697 m², broj članova PG je 3; 2018. godine 18 grla, žitarica površine 130. 840 m², broj članova PG je 2; 2019. godine 80 grla, žitarica površine 150. 662 m², broj članova PG je 2; 2020. godine 82 grla, žitarica površine 150. 024 m², broj članova PG je 2; 2021. godine 55 grla, žitarica površine 150.662 m², broj članova PG je 2; 2022.

godine 58 grla, žitarica površine 122.053 m², broj članova PG je 2; 2023. godine 50 grla, žitarica površine 142.968 m², broj članova PG je 2.

Dalje je naveo da usluge koje je tužitelj radio sa svojom mehanizacijom za treća lica je teško valorizovati zbog nepostojanja bilo kakve evidencije o tome kome se radi i po kojoj cijeni, te ih nije mogao utvrditi i dokazati. Također, troškove usluga trećih lica za PG, posebice u periodu nakon povređivanja tužitelja vještak nije mogao precizno utvrditi, ali obzirom na trendove povećanja broja stočnih grla i obrađivanih površina te smanjenje broja članova PG (udaja kćerke) iz gornje tabele, očito je da je tužitelj imao povećanu potrebu za radnim angažovanjem dodatnih usluga. Kako ne postoje egzaktni podaci i evidencije o troškovima i ostvarenim prihodima, na osnovu dostupne dokumentacije vještak nije u mogućnosti precizno utvrditi ni ostvarenu dobit tužitelja.

Prama mišljenju vještaka tuženi je nakon nastanka povrede mogao obavljati iste poslove ali sa smanjenom radnom sposobnosti kojom su njegovi poslovi efektivno umanjani za 33,33%. Shodno tome, razlika između ostvarene dobiti prije povređivanja i umanjenja po osnovu smanjene radne sposobnosti iznose 1/3 od ukupno ostvarene dobiti za godinu dana. Tačnije, kada godišnju dobit PG iz izvornog nalaza podijelimo na 3 člana, dobijemo prosječan iznos od 8.953,17 KM po članu gazdinstva. Pošto je tužitelj nakon povređivanja imao smanjenu radnu sposobnost za 1/3, to je njegovu dobit u godini koja prethodi povređivanju podijelio sa 3 i tako dobio prosječnu izgubljenju dobit tužitelja-člana PG godinama: $8.953,17/3=2.984,39$ KM. Kako je od dana povređivanja navršeno punih 8,5 godina, to izgubljena dobit za period od 25.10.2015. godine do 30.04.2024. godine iznosi $2.984,39 \times 8,5 = 25.367,32$ KM bez dobiti od uslužnog rada, i ovo predstavlja jedinu okvirnu vrijednost izgubljene dobiti koju je vještak mogao utvrditi na osnovu dostupnih dokumenata i materijalnih dokaza.

Na ročištu za glavnu rasprave od 28.05.2024. godine vještak je dopunio svoj nalaz s obzirom na broj članova PG jer je isto 2015. godine, 2016. godine i 2017. godine imalo 3 člana a o d 2018. godine je imalo 2 člana, pa je vještak svoj nalaz izmijenio u tački III dopunskog nalaza tako da je iznos od 25.367,32 KM izmijenio na iznos od 33.574,42 KM jer za prve 3 godine dobiti dijelio je sa 3 člana domaćinstva i iznosi za tužitelja 8.953,17 KM, dok za ostalih 5,5 godina dobit dijeli sa dva člana domaćinstva i dobit za tužitelja iznosi 24.621,25 KM, što daje ukupni iznos od 33.574,42 KM

Slijedom navedenog pravilno je postupio prvostepeni suda kada je prihvatajući osnovni i dopunski nalaz vještaka ekonomske struke utvrdio da godišnja dobit PG u izvornom nalazu iznosi 26.859,51 KM po osnovu uzgoja stoke i proizvodnje žitarica, te da je PG 2015.g., 2016.g. i 2017.g. imalo 3 člana a u ostalom periodu 2018.g. do 16.03.2022.g. imalo je 2 člana, tako da je sud prihvatio nalaz vještaka kada je dobit podijelio za prve tri godine sa tri člana, a za naredne godine podijelio dobit sa dva člana, s tim da je sud obračunao dobit kolika bi iznosila zaključno sa 16.03.2022.godine te je utvrdio da izgubljena dobit tužitelja za period 25.10.2015.g. do 16.03.2022.g. iznosi 24.621,24 KM, koja se odnosi na proizvodnju žitarica i stočnog fonda

Pravilan zaključak suda ne može se dovesti u ponovljenom žalbenim navodima pitanje da vještak nije imao u vidu iznose zaradu tužitelja prije tužitelja 2015.godine, da prilikom obračuna nije uzeo u obzir činjenicu da je tužitelj dana 16.03.2022.godine stekao uslove za starosnu penziju, da prilikom obračuna nije cijenjena činjenica da tužitelj nije privređivao sam nego da je imao pomoć članova domaćinstva, je jer su to i bili parametri kojima se vodi prvostepeni sud prilikom donošenja odluke u ponovljenom postupku.

Neosnovan je i žalbeni navod tuženog kojim ističe da je odlučujući o tužbenom zahtjevu tužitelja su prekoračio tužbeni zahtjev kada je kao izgubljenu dobit tužitelju priznao i iznos od 5.958,32KM na ime usluga koje je vršio drugima. Suprotno žalbenim navodima tuženog sud je utvrdio, da je tužitelj u vrijeme povređivanja imao registrovano poljoprivredno gazdinstvo i radio sve poljoprivredne poslove sa poljoprivrednim mašinama, kako na svom imanju, te vršio usluge i drugim licima, popravljao je mašine i kao uzoran poljoprivrednik, koji je bio najbolji u pružanju usluga sa poljoprivrednim mašinama, ostvarivao je i obezbjeđivao sredstva za izdržavanje svoje porodice, da nakon ranjavanja tužitelj ne može održavati mašine, jer ne može leći ispod njih, može ih pripremati, sa traktorom može drljati, ali ne i orati, na kombajn se ne može popeti, nego angažuje druga lica, sina, brata, bratića i komšije kojima plaća dnevnicu ili vrši prebijanje, da kada anagažuje druga lica za vršenje poljoprivrednih usluga tužitelj dolazi kao pratnja i da bi tužitelja i dalje angažovali da vrši poljoprivredne usluge, da nije bilo povređivanja, iz čega proizilazi da je tužitelj tužitelj i po tom osnovu gubio zaradu, a koju tužitelj i tužbenim zahtjevom i potražuje (član 189.ZOO).

Međutim osnovano se žalbom tuženog ukazuje na propust prvostepenog suda da u skladu sa uspjehom tužitelja u parničnom postupku u pojedinim fazama odluči i o troškovima postupka.

Naime tužitelj je u tužbi vrijednost predmeta spora odredio u visini od 22.300,00KM, te je na podneskom od 21.06.2022.godine opredijelio zahtjev u visini od 64.219,00KM, da bi zatim na ročištu od 04.07.2024. godine opredijelio zahtjev u visini od 33.144,60KM.

Tužitelju prema označenoj vrijednosti spora od 22.300,00KM su dosuđeni troškovi koji se sastoje od troškova za sastav tužbe u iznosu od 720,00 KM, pripremno ročište od 13.10.2021. godine 720,00 KM, glavna rasprava od 30.11.2021. godine iznos od 720,00 KM, nastavak glavne rasprave od 01.12.2021. godine iznos od 360,00 KM, takse na tužbu u iznosu od 300,00 KM i troškova vještačenja u iznosu 1.220,00 KM, a koji iznosi obzirom na uspjeh od 100% u sporu tužitelja u toj fazi postupka iznose 4.040,00KM.

Nakon preinačenja tužbenog zahtjeva na iznos od 64.219,00KM tužitelju pripadaju troškovi postupka za nastavak glavne rasprave od 21.06.2022. godine iznosu od 520,00 KM i nastavak glavne rasprave 14.07.2022. godine u iznosu od po 520,00 KM , te troškovi zastupanje na ročištu za glavnu raspravu od 14.03.2024. godine u iznosu od 1.335,00 KM, zastupanje na nastavcima glavne rasprave od 28.05.2024. godine i nastavku glavne rasprave od 28.05.2024. godine u iznosu od po 667,50 KM što ukupno iznosi 3.042,50KM, a kako je tužitelju odnosu na ukupno dosuđenu od 34.329,56 KM da 54% tom u za tu fazu postupka pripadaju troškovi 1642,95KM

Slijedom navedenog tuženom koji je u ovoj fazi postupka uspio sa 46% pripadaju troškovi u iznosu od nastavak glavne rasprave od 21.06.2022. godine iznosu od 520,00 KM i nastavak glavne rasprave 14.07.2022. godine u iznosu od po 520,00 KM , te troškovi zastupanje na ročištu za glavnu raspravu od 14.03.2024. godine u iznosu od 1.335,00 KM, zastupanje na nastavcima glavne rasprave od 28.05.2024. godine i nastavku glavne rasprave od 28.05.2024. godine u iznosu od po 667,50 KM to ukupno iznosi 1.399,50KM (3.042,50KMx 46%)

Nakon preciziranja tužnog zahtjeva na ročištu od 04.07.2024.godine kada je tužitelj konačno opredijelio na iznos od 37.324,42 tužitelju pripadaju troškovi za zastupanje na navedenom ročištu u iznosu od 667,50 KM i troškovi takse na presudu u iznosu od 500,00KM, pa kako je tužitelju toj fazi postupka uspio sa 94% to mu u toj fazi pripadaju i troškovi postupka u iznosu od 1.109,12KM, dok tuženom shodno njegovom uspjehu od 6% u ovoj fazi postupka pripadaju troškovi 70,5KM.

Slijedom navedenog u skladu članom 386 stav 1 i 2 ZPP, nakon procesnog prebijanja troškova tužitelja i tuženog shodno njihovom uspjehu u pojedinim fazama postupka obavezan je tužitelj da tuženom naknadi troškove cjelokupnog postupka u iznosu od 5.322,07KM (4.040,00KM+1642,95KM+1.109,12KM) – (1.399,50KM+70,50KM).

Ostale navode žalbe, ovaj sud jeste cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao, kada u odnosu na navedeno, proizilazi da su ostali navodi bez odlučnog značaja (član 231. ZPP).

Zbog svega navedenog valjalo je na osnovu odredbe člana 235. stav 3. ZPP žalbu tuženog djelomično uvažiti, pobijanu presudu preinačiti u stavu prvom u odluci o troškovima postupka, dok je u ostalom dosuđujućem dijelu stava prvog valjalo žalbu odbiti i primjenom člana 226. ZPP prvostepenu presudu potvrditi kao pravilnu i zakonitu, dok je u stavu drugom izreke prvostepenu presudu kao neožalbenu valjalo ostaviti neizmijenjenom(član 221. ZPP).

Odluka o odbijanju zahtjeva tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka donesena je primjenom člana 397. stav 2. u vezi s članom 386. stav 2. ZPP, budući da je tuženi uspio sa izjavljenom žalbom samo u dijelu odluke o troškovima postupka, kao sporednog potraživanja.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr sci Faruk Latifović, s.r.